

מנהלים יקרים!

עמלה של תורה - עמל מאהבה- ל"ג בעומר חגה של תורת הנסתר פרשתנו מציגה את הברכות המובטחות לישראל, אם ישמרו את מצוות ה', ואת הקללות אם חלילה לא ילכו בדרך ה'.

"אם בַּחֲקֵתִי תֵלְכוּ וְאֶת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ" (כו,ג) אם בחוקותי תלכו - ...שתהיו עמלים בתורה. ואת מצוותי תשמרו -הוו עמלים בתורה על מנת לשמור ולעשות. (רש"י בשם תורת כוהנים) וכשם שעמל התורה הוא בסיס לכל הברכות כך גם החוסר בעמל התורה הוא השורש לקללות. רש"י הדגיש בעקבות חז"ל שתהיו עמלים בתורה ולא שתהיו לומדים תורה, עמל פירושו יגיעה, מאמץ, טרחה בלימוד התורה. מרן הרב קוק בספרו "עין איה" מלמדנו יסוד חינוכי בעל חשיבות רבה בחשיבות עמל תורה:

רבים הם הפדגוגים המתנשאים להביא דרכים להקל את עול הלימוד, וחושבים שיביאו ברכה לעולם בהקנותם את הידיעות והלימודים התוריים באופן קל, שלא יצטרך האדם להיות עמל בהם. תועלת הדבר אינה אלא מתעה, כי הידיעות לא תמדדנה על פי כמותם כי אם על פי איכותם, על פי עומק ההבנה וחריפות השימוש בהם לכל חפץ. ביותר לימודי התורה על פי גודל הרושם שפועלים על הלומד, לעניין התכונה של המוסר המעשים הטובים ויראת ה' הטהורה. ובזאת יהיה מועיל רק הלימוד שאינו בא בדרכים קלים ונוחים לקלוט, כי על ידי היגיעה ועבודה שכלית, מתעלה האדם למידות נעלות, ולהיות נוטה אל השכל ואל כל דברי קודש באהבה וחפץ לב, והלימוד פועל עליו להיות כולו נתון ומסור ללימודיו. על כן תצא מהלימוד שעל ידי היגיעה דווקא עומק ההבנה והידיעה הברורה עם הפעולה הרצויה לעבודת ה' ויראתו וכל טהרת המידות"

מוסיף הרב משה צבי נריה זצ"ל בספרו נר למאור כי עמל תורה משפיע על כל הווית האדם.

בדרך אחרת, בלימוד ללא עמל, אין התורה אלא ידיעה שכלית בלבד. כשהמוח חודר לתורה, התורה חודרת למוח. אולם העמל, המשפיע על כל הווית האדם, הוא מחדיר את התורה למעמקי הגוף. תכלית המדע - מדע. תכלית אומנות - אומנות. לא כן למדנו רבא- שהלכה כמותו- ביחס לחכמת התורה:

"מרגלא בפומיה דרבא: תכלית חכמה- תשובה ומעשים טובים, שלא יהא אדם קורא ושונה ובוועט באביו, באמו, וברבו ובמי שהוא גדול ממנו בחכמה ובמנין, שנאמר "ראשית חכמה יראת ה' שכל טוב לכל עושיהם" - לכל לומדיהם לא נאמר, אלא לכל עושיהם". (ברכות יז,א)

תכלית תורה היא שלימוד התורה ועמלה ישפיעו על המעשים. לימוד תורה על מנת לעשות הוא הכרח לקיום מצוות, שכן מצוות מעשיות עול כבד הן על האדם, אך כדרך שנטע הבורא רגשי אהבה באב לבניו, ומכוח רגשות האב הוא נושא ברצון בעלם וסבלם, כך עמל התורה עושה את העיסוק במצוות לקלות ונעימות. במידה שאדם מישראל עמל בתורה נולדת בתוכו אהבה עמוקה למצוות.

אהבה זו הופכת את כובד העול למקור תענוג. לעומת זאת התרחקות מלימוד תורה מרבה כבדות במעשים עד לבלי נשוא. כיון שמטרת עמלה של תורה היא להוליד אהבת תורה, לכן אנו נושאים תפילה בוקר בוקר: "והערב נא ה' אלוקינו את דברי תורתך בפינו", שיהיו דברי תורה ערבים עלינו, "מתוקים מדבש ונופת צופים", ואז גם הגוף נכסף לתורה, צמא לדבר ה', והתוצאה היא: "ונהיה אנחנו וצאצאינו כולנו יודעי שמך"

מנהיגי חינוך יקרים!

אנו חוגגים את יום ל"ג בעומר, בו מציינים את יום פטירתו של המאור הגדול, התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי, אשר במעשיו הגדולים למדנו חשיבות ההשקעה בעמל תורה בקרב הילדים, מבואר בגמרא, שרשב"י התחבא במערה מחמת הרומאים ביחד עם בנו רבי אלעזר. לכאורה מדוע לקח רשב"י את בנו הקטן אלעזר איתו למערה, מדוע שיתייסר איתו בתנאים הקשים במשך שנים? הסיבה היא שרשב"י רצה לחנך את בנו, ובחינוך הילדים אי אפשר להתחשב בקשיים, וצריך לעשות כל מה שניתן לחנכם מקטנות ללמוד תורה במסירות ובעיקר בעמלה של תורה. רשב"י לא רצה להשאיר את בנו בחוץ מפני שהרומאים מסתובבים בחוץ וישפיעו על חינוכו.

כותב הבעל נתיבות שלום, הרב מסלונים כי יום ל"ג בעומר הוא בחינת מתן תורה של תורת הנסתר. כמו שקבלת התורה של תורת הנגלה היתה ע"י משה רבינו, כך ע"י רשב"י נתגלה חלק התורה של תורת הנסתר, ובכל שנה ושנה נשפע ביום הזה אור גדול של פנימיות התורה, וכל אחד יכול להמשיך על עצמו מקדושת היום, ולקבל ההארה של תורת הנסתר. יהי רצון שזכותו של הרשב"י, זכות תורתו בנגלה ובנסתר יגנו עלינו וימליץ בעדנו להמשיך לחנך את תלמידנו לעמל תורה ומתיקות התורה. יהיו דברים אלו לעילוי נשמת ארבעים וחמישה בני עליה הרוגי אסון מירון. שבת שלום ומבורך